

Elisabeta POP

Arad

Dubla întoarcere la Teatrul „Ioan Slavici” din Arad

Când spun „dubla întoarcere” mă gândesc la revenire, după o cam prea lungă absență a regizorului Ștefan Lordănescu, Ștefănuț, cum îi spune toată suflarea teatrală, în teatrul pe care-l păstorește de mulți ani. Și poate mă gândesc și la înscăunarea, ca proaspăt director, a regizorului Laurian Oniga care, îmi imaginez, are numeroase și frumoase planuri artistice pentru trupa teatrului.

Cum se vede, invitația la o premieră după îndelungi tatonări în alegerea unui director, făcută cu gentilețea binecunoscută de către Ovidiu Cornea – unul dintre puținii oameni pe care-i cunosc, din breasla noastră, care, deși a fost director mulți ani, găsește în el resurse să le stea alături tuturor celor care au venit după el, fără pic de invidie, de ranchiună, de dușmănie. Lucru rar, monșer...

Iată-ne, așadar, câțiva cronicari, dar și Alina Nelega cu noi (ea fiind direct implicată), la un spectacol – **Întoarcerea de acasă** și **EURI** de Ștefan Caraman și Alina Nelega – în noua sală Studio a teatrului. O sală frumoasă și amenajată cu tot ce trebuie, atmosferă plăcută, primitoare. În mijlocul sălii, în fața unui ecran, o fată, o actriță, stă pe un scaun și privește cu interes la cei care intră și își caută locurile. Eu îmi scap pe jos o revistă, ea fuge și mi-o ridică...

Îi mulțumesc politicoș, puțin surprinsă, apoi ea se duce înapoi și se așază pe scaunul ei. Fustița pe care o poartă e foarte, foarte scurtă, dar, cum are picioare frumoase, pe nimeni nu deranjează, așa zice, chiar dimpotrivă. Bărbații o privesc cu vădită plăcere. Și femeile, mai ales cele care nu trec de gabaritul normal, nu-i aruncă nici ele săgețile rele, binecunoscute, ale invidiei.

Se face liniște, nu mai știu dacă a bătut sau nu vreun gong, dar ea s-a ridicat brusc de pe scaun și a început să ne bombardeze cu replici multe, multe, de fapt cu povestea vieții ei. Am aflat tot ce se poate afla despre destinul unei fete tinere, întâmplător sau nu, actriță, pe numele ei real Carmen Vlaga. Un destin plin doldora de întâmplări și dramatice și comice, exact ca-n viață. Cine știe cum scrie Ștefan Caraman știe și la ce se poate aștepta: se rostesc și cuvinte mai puțin ortodoxe, li se spune pe numele lor neaoșe unor lucruri sau întâmplări despre care îndeobște se vorbește fie cifrat, fie cu glas scăzut, așa că pudibonzii din sală se privesc cam speriați și cam nedumeriți. Actrița ne pune însă la punct, nonșalant, arătându-ne ce ipocriți suntem și, în general, ce dificil ne este să acceptăm că oameni fiind, suntem și păcătoși și plini de vicii, dar, mai ales, bântuiți de prejudecăți...

Lucrurile nu se opresc aici: actrița, tot povestind, își ia ca parteneri diverse persoane din sală, deranjându-i, poate, atrăgându-le sau chiar distrăgându-le atenția de la cursul spectacolului, și făcând deliciul celor mai norocoși, care au scăpat... Una dintre bătrânele doamne care i-a ținut 2–3 minute locul bunicii, a luat chiar aplauze, rostind cu năduf, după ce a aflat de la „nepoată” cum s-a tăvălit peste ea un ginecolog excitat: „porcul!”. Desigur, asemenea participări, colaborări cu publicul în spectacolele interactive au hazul lor, dar nu cred că toate...de pildă bănuiesc că au fost cam

Mariana TOFAN ARCEREANU.

stânjeniți atât domnul la care s-a așezat în brațe mângâindu-l pe creștet, cât și doamna soție care nu prea știa dacă să râdă sau să se supere.

Se mizează, desigur, pe reacțiile spontane și total neprevăzute, altminteri ar putea juca în voie actorii teatrului, mai ales că, după cum mărturisește Ștefănuț, mult mai mulți ar fi dorit să lucreze cu el...

Am apreciat cum se cuvine prestația plină de nerv și siguranță a actriței, a cărei emoție, la premieră, n-am simțit-o. Observațiile, mă rog, rezervele mele se referă doar la regie, aici cred că s-ar mai putea peria puțin, în folosul spectacolului. Asta, firește, dacă cineva urmărește serios și impactul spectacolului asupra publicului.

EURILE Alinei Nelega vin foarte bine în completare, actrița Mariana Tofan Arcereanu prestând un joc frust, tineresc, o rostire impecabilă și o participare, paradoxal, detașată, jemanfișistă, în perfect acord cu mentalitatea tinerilor de azi, care trec prin viață ca printr-o lungă, nesfârșită tranziție, aparent nepăsători, dar sensibili, atenți, în pofida nepăsării mai ales a celor din jur...

Ne pare sincer rău că n-am avut prilejul să le vedem și pe celelalte două actrițe – Angela Petrean și Carmen Butariu – trebuind să-l credem pe cuvânt pe regizor care spune că sunt foarte bune și ele, competiția stimulându-le, iar ele ajutându-se cu o generozitate mai rară în lumea scenei.

Ștefaniei (și Caraman și Iordănescu) pun mare preț pe muzica unui spectacol, fiind chiar buni cunoscători ai domeniului. Și de data aceasta autoarea muzicii este talentata Ildiko Fogarassy, soția regizorului și fidela lui colaboratoare. Mi s-a părut potrivită muzica, adăugând note contrapunctice, nu o dată dramatice, însoțind replicile când agresiv, când îndulcind, ironic...

Doru Păcurar, cu talentul lui robust, (este unul dintre scenografiile de mare talent ai teatrului românesc de azi), îl secundează ca și în alte dăți, pe regizor. El a creat un spațiu de joc din care nu lipsesc deșeurile și mizeriile de care românul se lovește la tot pasul, dar și un ecran în spatele căruia, în diferite momente, se conturează, ca într-o vitrină, visele noastre, dorințele, obiectele care nu vor ajunge niciodată la noi...sau chiar personajele imaginare...

Personajele nu se întorc acasă, cum ni s-ar părea firesc, potrivit expresiei binecunoscute. Ele se întorc „de acasă” și se duc Dumnezeu știe unde...unde văd cu ochii, pentru că, nu-i așa, contrar emisiunii binecunoscute, NU acasă e cel mai bine, pentru mulți din adolescenții și tinerii care-și caută încă drumul în viață... „Acasă” însemnând uneori chiar țara...

Nu e un mare spectacol acesta, dar e un spectacol extrem de cinstit, de „cu program,” cu scop nemărturisit dar limpede, este jucat cu suflet și emană o inexplicabilă energie pozitivă, deci e un câștig incontestabil...

P.S. Conducerea teatrului a organizat, după spectacol, pe lângă tradiționalul cocteil, foarte bine pus la punct de altfel, și o miniconferință de presă, prezentându-le invitaților – intelectualii arădeni – pe rând, oaspeții veniți din alte orașe și oferindu-ne tuturor un mic concert al unui cvartet al Liceului de Muzică. A fost o seară plăcută, deci se cuvine să-i felicităm pe cei doi organizatori: Laurian Oniga și Ovidiu Cornea. Și să așteptăm foarte curând alte două premiere, cât se poate de interesante, din ambițiosul Program teatral.

Teatrul „Ioan Slavici” Arad – Întoarcerea de acasă și EURI de Ștefan Caraman și Alina Nelega. Regia artistică: Ștefan Iordănescu. Scenografia: Doru Păcurar. Muzica: Ildiko Fogarassy. Light design: îng. Lucian Moga Cu: Carmen Vlaga, Mariana Tofan Arcereanu, Angela Petrean, Carmen Butariu. Data premierei : 12 ian. 2006

Ce vise poate ascunde o rochie neagră cu buline mici albe ?

De la preluarea directoratului Teatrului „Ioan Slavici” din Arad (decembrie 2005), regizorul Laurian Oniga ne-a invitat la cea de-a doua premieră, în mai puțin de-o lună, semn că instituția s-a pus pe muncă. Este vorba de un spectacol tot la Sala Studio, un spectacol mai special, a cărui poveste merită povestită...

Spectacolul intitulat **Poduri peste timp** nu este doar unul ce pleacă de la dramatizarea romanului *Podurile din Madison County* al scriitorului-fotograf Robert James Waller, cel care și-a câștigat notorietatea mai ales datorită filmului omonim, în care jucau doi monștri sacri ai cinematografului americane: Meryl Streep și Clint Eastwood, ci și unul care pleacă de la destinele reale ale celor doi actori, interpretării rolurilor principale: Irene Flamann și Ion Costea.

Irene Flamann, mulți ani actriță a Teatrului Național din Timișoara, trăiește de câțiva ani în Germania, la fiica ei. Tot acolo s-a stabilit, de puțină vreme, și regizoarea Alexandra Gandi. Dacă două artiste românce se întâlnesc în Germania, mi se pare firesc să pună la cale un spectacol sau orice alt proiect artistic. Zis și făcut. Alexandra a dramatizat romanul (și a făcut-o cu talent) și a căutat un teatru dornic să găzduiască spectacolul. Mai rămânea de căutat partenerul Irenei, lucru deloc simplu, dacă ne gândim la subiectul piesei. Întâmplarea a făcut (dar ce spun eu întâmplarea, când aici a lucrat destinul !) ca la întâlnirea de 40 de ani de la absolvirea facultății, Irene să stea la masa festivă alături de colegul ei de an, actorul Ion Costea de la Teatrul din Arad. Din vorbă-n vorbă... Cei doi n-au jucat niciodată împreună în timpul școlii. El a fost la clasa lui Jules Cazaban, ea la cea a Beatei Fredanov și Zoe Anghel-Stanca. Și iată-i acum, pe cei doi foști colegi, chiar așa, încercând să construiască un pod peste timp...